Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1045 — NGÀY THỨ SÁU 13 JANVIER 1922 — NGÀY 16 THÁNG MƯỜI HAI ANNAM NĂM TÂN-DẬU — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE : NGUYỄN VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE : 208
Adresse télégraphique : LUCTINH — SAIGON
GIÁ BÁN
Một năm .... 12$00 ... 18$00
Sáu tháng ... 6.50 ... 8.00
Ba tháng ... 3.50 ... 4.50
BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn
(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)
南中日報合聯新省六
JOURNAL QUOTIDIEN
NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES s'adresser à Saigon : aux Bureaux du Journal rue Catinat, 155-155-157 (1er étage) à Hanoï : aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn à Paris : chez M. M. Meyance & Cie 9, rue Tronchet
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

CUỘC ĐẤU-XẢO
Tại thành Marseille

Ngày khai trường đấu xảo,
Sánh đỡ cuộc của Đông-Pháp với các thuộc địa Pháp quốc.

(Tiếp theo)

« Lần qua tới trại của thuộc-địa tây Phi-châu (*Afrique occidentale*) xem hàng-đồ, và cũng như có người dẫn giải mới biết xứ ấy 8 lập một cái đền-tượng theo kiểu Á-rập (Arabe) đời thập-nhị hay là thập tam thế kỷ ; thuở mà Á-rập tràng lấn tới *Tombouctou*, đóng đô tại *Djenné* là thành ngày nay bỏ diêu, không còn tích cũ.

« Biết vậy mà dang lúc nầy đây cũng chưa khỏi công, chưa thấy chi tất cả, duy có một cái nền rộng lớn, và dài năm trên mặt đất đó thôi. Dưới chơn nền dài ấy, cũng còn có một cái nền khác nữa xây theo kiểu nhà tròn-nối theo, song cũng chưa thấy cột rường chi cả thảy. Nghe nói quan Đốc-lý gồm coi công việc của tây Phi-châu nơi trường đấu là quan Nguyên-soái *Guy*, có chế ra một thức kiểu làm lầu dài nhà cửa rất nên phương tiện ; là, tuy rường cột đỏ gì cũng toàn bằng sắt, mà có thể thảo ra ráp vô dễ như chơi ; chẳng những vậy thôi, còn thêm một thể hay nữa là một nhà mà có thể đổi ra đôi ba thức kiểu ; nghĩa là cũng rường cột một nhà ấy, mà khi thảo ra rồi, đem tới chỗ khác muốn ráp làm kiểu khác, như một cái nhà mới khác cũng được. Tỉ như nay kiểu nhà của thuộc-địa tây Phi-châu cất tại trường đấu Marseille như vầy đây, mai có hội đấu xảo nào tại thành Paris, hay là xứ khác, tây Phi-châu chẳng cần làm chi thêm, cứ việc thảo nhà ấy ra, chở tới trường đấu, ráp dựng lại làm một tòa nhà kiểu khác. Ấy cũng là một cái thức kiểu tận xảo, trí ý khéo khôn ; nếu, để rồi coi cái cách thế của quan Nguyên-soái Guy bày biện cho thuộc-địa tây Phi-châu làm nên, thì người các xứ cũng nên học lấy nghề đem về xứ mình mà truyền dễ.

« Xem rồi bàn đỏ và nên trại tây Phi-châu, tôi mới lần qua trại của thuộc địa trung Phi-châu và kiếm bàn đỏ xem coi luôn thể. Vì phần đất dành để cho trại trung Phi-châu, tôi chẳng thấy nền, mà hỏi lại cũng chẳng có bàn đỏ, duy thấy có một đống cây chồng cao chất-ngất : Nói rằng trong xứ trung Phi-châu như *Congo*, dân tộc *Pahouins* chẳng có nhà cửa chi cho ra thức kiểu, mà trong xứ lại có danh mộc không xứ nào bì kịp. Cây trong xứ *Congo* đã tốt lại bền chắc, nên ông *Rouget* Đốc-lý gồm coi công việc cho trung Phi-châu nơi trường đấu, mới bày ra một cái ý kiến rất cao, rất lợi cho dân xã mà nhà cửa bị tiêu liều trong cơn Âu-chiến. Ngài chẳng tính lập lầu dài dinh dải chi như các xứ khác, duy ngài nhứt định chở cây vàng bên Congo qua lập tại trường đấu Marseille nguyên một cái làng Pahouins, giống tạc như làng bên trung Phi-châu vậy. Chừng mãng cuộc đấu xảo, Ngài sẽ hiến hết cây vàng ấy cho thượng-bộ các miền giải-thoát dùng để tu bổ một miền nào bị đạp đổ trong cơn binh-cách.

« Rồi trại trung Phi-châu, tôi lại sang qua trại Marseille. À, trại Marseille mới chánh là trường đấu xảo đó. Trường cũng chẳng nên bỏ qua mà không nói tới ; vì nó là một cái trường cất để đời, ở chính trung tim ; nên nội đó có một mình nó sắn rồi trước hết. Ngày nay cũng đã sửa-sang sơn-thết, và chưng dọn lại rồi, để cho qui khách đến xem cho biết cái cơ xảo trong xứ ra sao và cho rõ cái công cuộc mở mang tấn phát của một cửa thành hải-khẩu thứ nhứt của Pháp ra thế nào.

« Xem đã hết trong ngoài trường đấu của thành Marseille, tôi mới sang qua trại *Madagascar*, cũng thuộc địa Pháp bên Ấn-độ. Tôi chẳng thấy bàn đỏ của xứ Madagascar coi ra làm sao, duy có nghe nói Madagascar sẽ cất một cái đền theo kiểu *Hova* thôi. Muốn nói về cái đền Hova, tôi cũng chưa biết thức kiểu ra làm sao, vì chạm trỗ về vời thế nào ; tôi chỉ biết một điều chắc chắn là thế nào đền Hova ấy cũng sẽ sơn đỏ ! ; vì, tôi đã thấy tạng mất, đất sét đỏ đống ngùng ngùng và bình sơn chất để cũng chẳng biết bao nhiêu mà kể.

« Chẳng phải bấy nhiêu đây mà hết ; hãy còn nhiều thuộc địa khác nữa cũng có đặt bày đồ cuộc nơi trường đấu Marseille như các xứ đã chỉ ra trên đó vậy ; song công việc làm của xứ nào cũng chưa ra vẻ gì, nên không kể ra chi nữa. Nếu để ngày giờ mà nói về đồ cuộc của thuộc địa Đông-pháp thì hay hơn. Sánh lại nội một trường đấu-xảo tại thành Marseille, ngoại trừ trại sách của thành Marseille là một cái trại cất sẵn để đời nện gọi là rồi mà thôi, còn bao nhiêu, chẳng có công việc thuộc địa nào làm đặng sắn-sướt bằng cõi Đông-pháp như lời đã có nói trước. Lại thêm những thấy thợ làm cái đền chánh và các lầu dài thiệt rất mau mắng nhàm lẹ, nên còn dự công dự lực mà làm thêm nhiều món khéo và tài nghề khác nữa. Ấy cũng nhờ sức MM. *Blanchet* và *Molinari* lãnh soát công việc cất cái đền chánh, với MM. *Auberlet* và *Laurent* thì lãnh coi về công việc chạm-trỗ, về vời và sơn thết. Cái đền chánh của Đông-pháp lập tại trường đấu-xảo Marseille đầy kiểu in như kiểu chùa *Angkor-Vat* trên Đồ-thiên Đồ-thích kia vậy. Cảnh đền vuôn vứt, góc đo chừng hãy chục thước tây ; một tầng lầu ; đứng trên một cái nền bề cao độ mười thước. Chung quanh đền từ lầu bốn phía mặt, mặt nào cũng có long trụ dựng hai hàng ; long trụ ấy lại đội, mỗi mặt mỗi dải lầu ; rồi mỗi dải, dải nào cũng còn có một cái nhà vòm chòm ra ngay giữa. Nhà vòm nầy dưới cũng là long trụ, trên thì nguyệt cung, chạm-trỗ theo tích cũ lối xưa, mỗi mỗi đều có thứ, có lớp, có ngăn, bề khéo léo không dàu sánh kịp. Bốn góc vuông lại có dựng bốn cái tháp, mỗi cái bốn chục thước bề cao ; song cả bốn đồng một kiểu với nhau, in như mũ triều-thiên nội dây chót cao tới năm mươi bốn thước tây, xem ra nội trường đấu không còn lầu dài nào chót cao hơn nữa.

Phía trước đền, có một cái thang sâu chục mất, dân dàng thẳng lên cửa đền chánh ; còn trong bốn dải lầu ở bốn bề, đều trọn tâm cái thang, dắc lối lên bốn cái vòm cất chờm ra là bốn cái vòm đã nói rồi khi nầy. Dưới gốc thang lầu, cái nào cũng có chưng hình, không truyện nầy cũng tích kia ; như như là thang lên cửa chánh mà vào đền, dưới gốc có tượng cốt một đứng tứ-bì rất lớn. Trước đền, cách một cái sân rộng rải là chỗ thấy cắm dấy những cột phướng theo kiểu Cao-miên, cứ mỗi phơ phất, còn thấy có hai dải lầu cao và dài, cũng năm tiền long trụ, cũng chạm trỗ rất xinh ; trước lầu lại có những hồ nước trong veo, đứng mà ngó xuống dãy nước, thì thấy những lầu các nguy-nga ẩy đọi hình kia.

« Chung quanh những đền dài lầu cất nầy đây, còn thấy có nhiều tòa nhà khác nữa ; song cũng đều cất theo một kiểu vở dấy thôi. Ba tòa đứng đề chưng bày những báu vật của Đông-Pháp chở sang ; còn hai tòa nữa, thì cất hai bên sân đàng bước vô đền, đặt là *Toàn-thọ-lâu* *Angkor* dùng để chưng những đồ Du-lịch và báo-chương miền Đông-Pháp.

Tôm lại trường đấu của cõi Đông-Phán chẳng chi ngoài một cái đền làm theo kiểu Cao-miên của M. Delaval bày ra, để chỉ cái thể lực của cõi Đông-Pháp mạnh mẽ, vì các trận hiệp đồng làm một. Ngoài cái đền chánh ấy, còn có lầu dài dinh dải khác nữa, để chỗ thì chưng dọn ra một cái cảnh phiền bà của người Annam, có đàng sá, có phố phường đủ hết ; chỗ lại dọn ra một làng Annam để chỉ cái cảnh sắn-giá thú quê của người Annam như tục. Lại cũng có chỗ để lập làm sở thỏ, chừa đề các thứ thú, để cho người xem tường thú vật xứ ta ; thật là bức tranh khéo lạ lùng xem đấy cũng biết đủ mùi phong tục.

Còn như muốn nói về tài nghề, thì những lầu dài dinh dải của Đông-Pháp lập tại trường đấu-xảo Marseille, tài chạm trỗ về vời không thuộc địa nào sánh kịp. Ngoài những tích này truyện kia, còn thấy tượng nhiều cái hình tiên, hình phật, hình thú, hình vật, tinh thần hơn nữa. Như hình rồng rắn năm khoanh nơi sàn, dầu gắt lên gốc thang lầu dẫn lên đền chánh đó, ai trông thấy mà không trầm trồ khen ngợi. Như những hình lân ngồi hai bên đầu thang, những hình tiên, hình phật đứng trên tường ; hình nào cũng tạc theo hình tích chùa Angkor, hoặc theo hình tích cổ-lầu Guimet, không thì cũng theo kiểu hình Cà-me, tích-cổ-lầu Trocadéro, chẳng sai.

Dường ấy, tuy là đồ cuộc của Đông-Pháp gây dựng ra nơi trường dấu-xảo Marseille, kiểu vở theo Cao-miên là phần nhiều, những tay nghề thương kỹ-nghệ, hào gia phú hộ và chư vị thân-hào Annam đất cử phái viên, khi đến nơi, xem tạng mắt, sẽ lấy làm vui mãng mà trông thấy xứ mình không thua sút.

Lê-hoàng-Mưu.

VIỆC NÊN NGHIÊN CỨU

Bổn quán tiếp được một bài : « **Tiếng Annam đàng trong với đàng ngoài** » của ông B. T. K.do trong bài : **Tiếng Annam đàng trong và đàng ngoài** » của ông P. Kh. tạp chí « Hữu Thanh » số 8 mà luận ra, ấy công một vấn-đề nên nghiên-cứu. Vậy bổn quán đăng tất nguyên-văn ra sau nầy, để duyệt-giả công luận cho.

Tiếng Annam đàng trong với đàng ngoài

Tôi lấy làm hân hạnh được xem tờ tạp-chí Hữu-Thanh. Tôi thấy bài của ông Ph. Kh. luận về quốc-văn Việt-nam ta, tiếng Annam đàng trong và đàng ngoài. Trong báo Hữu-Thanh số 8 đề ngày 15 Novembre 1921. Tôi lấy làm ngại-nhiên cho văn-tự nước nhà! Cũng thì một nước một dân, mà sao văn-tự nước nhà cũ ba kỳ đều khác, chỗ thì nói nẳng, nơi thì nói nọ, làm cho văn-tự của con nhà Việt-nam ta thật là bề bận lời thôi chẳng đặng thống-nhứt. Lắm khi xem sách của người Bắc dịch ra văn-tự ta, thì người Nam-kỳ lấy làm khó hiểu, mỗi xứ mỗi nói đều có một thứ tiếng riêng, ấy là tiếng riêng đó chỉ đủ cho một nơi thông hiểu mà thôi, hà lại đem viết sách cho cả nước dùng sao? Nay thấy cạc sách các báo đây đầy những tiếng riêng như vậy, đọc rất nghẹn-ngào, nhưng tiếng ấy viết ra bắt đầu bỏi đầu mà truyền nhiễm vào nào-can cho cả nước Việt-nam ta vậy? Chư độc-giả nghĩ coi nước Annam ta từ Bắc Trung và Nam, chẳng phải cả nước Annam ta mà dám đem so sánh với các nước lân bang đặng. Như nước Annam ta mà có sánh đặng với các nước lân bang thì chẳng nói chi văn-tự của nước nhà ta. Nhưng nước nhà ta mà đem so sánh bỏi các nước lân-bang, như Nhựt-bổn cũng Trung-huê, là nước lớn hơn nước ta, mà trong nước chưa có nhiều thứ văn-tự như ta vậy. Chi như nước người mình mình chẳng dàng ba, sao văn-tự và tiếng nói cả và nước ta chẳng đặng thống-nhứt vậy? Chi như văn-tự và tiếng cho đặng phổ-thông, tức phải bỏ những tiếng riêng, như muốn viết cho cả mọi người xem, thì phải dùng cái tiếng chung, là tiếng nhiều người nói thì mới đặng.

Nay đồng-bang ta cũng có xem báo và tạp chí ở ngoài Bắc. Như tiếng mặt trăng ngoài Bắc nói : (Mặt giăng) mặt trời nói (mặt giời) trồng trọt nói (giồng giọt) con trai nói (con giai) lầm lỗi nói (nhầm lỗi) lời lẽ nói (nhời nhẽ) con trâu nói (con châu) con chó, thì lại nói (con tró) vân vân, còn nhiều chẳng kể đặng.

Tôi nghĩ như vậy thì chữ và lời nói của Việt-nam ta một ngày một không phân biệt, cũng thì một chữ một lời nói, mà sách nầy viết khác, sách kia lại dịch ra khác. Đến lúc đọc thì thiệt là khó chịu quá ! Mấy năm nay các báo quán, các nhà học-thức đều thường nghiên-cứu về quốc-văn ta hết sức, và bàn-bạc về tiếng nói rất nhiều. Nhưng tôi nghĩ văn-tự ta chẳng đặng rành rẽ như thế, quốc-văn ta mong làm sao mà gầy dựng cho thành văn-chương đặng ? ?

Cứ ý tưởng hẹp hòi của tôi xem ra thì cái nghĩa-vụ căn-cấp thứ nhứt của các báo quán và các nhà thức-giả phải nghiên-cứu và chế sửa các chỗ sai lầm cho có thể cách.

Tôi xớ chừng nào cho có một bổn Tự-vị dùng một thứ tiếng cho khỏi sai lầm, cái chữ viết đặng thành một mối rõi thì gầy dựng nên quốc-văn mới dễ cho.

Chớ như Bắc thì nói Nam dùng chữ sái, Nam thì nói Bắc dùng chữ sai : cãi cọ lẫn nhau hoài, chẳng biết ai phải ai quấy. Chi như người Nam ra Bắc mà viết báo, thì tờ báo ấy chẳng ai hoan-nghinh, còn người Bắc vào Nam viết báo, thì cũng chẳng ai hoan-nghinh cho đặng. Vì cũng thì một thứ tiếng mà Bắc vậy Nam no. Ôi ! Tệ cho quốc-văn Nam-việt ta lắm, biết chừng nào cho Bắc, Trung, Nam ta những văn-tự và tiếng nói cho đặng thống nhứt.

Ấy nên tôi thề thề đôi đều, xớ cho nhà văn-sĩ ta nghiên-cứu lẽ nào, cho văn-tự và tiếng nói mình cho đặng phổ-thông, cho khỏi cái tiếng bẻ bọn như xưa nay. Như vậy văn-tự nước nhà mới vẻ vang cho.

Tôi xớ trông các nhà học-giả và mấy báo quán xin nghiên-cứu cái vấn-đề nầy, thì tiếng Annam ta mới mong chỉnh đốn được.

B.-thiện-Kê (Cantho).

LỜI BÀN LẠI

Bỉ-nhơn đã có đọc được lời luận dịch-xác về tiếng Annam ta đàng trong với đàng ngoài của ông P. Kh. trong kỳ tạp-chí Hữu-Thanh số 8, do lời luận ấy, bỉ-nhơn tưởng rằng chư độc-giả cũng đã hoan-nghinh yêu nhận cho rồi, là một bài luận có ích cho quốc-văn ta về sau nầy.

Nay lại tiếp được bài của ông B. T. K. ông cũng nhiệt-tâm về tiếng nói nước nhà mà phát luận ra đó, văn tuy vắn tắt mắc dầu, nhưng suy cái ý nghĩa cũng vì ích chung mà công-luận.

Đã hay rằng quốc-văn là tinh-thần hồn-phách của toàn-thể quốc-dân, quốc-văn cao đến đâu, thì trình-độ của quốc-dân cũng cao đến đấy ; cái trình-độ và quốc-văn hai ấy dường không lìa nhau được. Cái lẽ nghiên-cứu quốc-văn, tra-cứu tiếng nói là một trách-nhậm lớn nhứt của nhà văn-sĩ ta bây giờ.

Hiện nay ai cũng đọ biết rằng tiếng nói nước ta đã trải một thời-kỳ vui đẹp vào chữ Hán, đối với chữ Hán dường không thể sống lâu mà tinh-thần được. Là vì cuộc giao-thông từ triều-đình chí thôn-giã đều dùng cũng khuynh-hướng về chữ Hán., dùng chữ Hán mà làm cái cốt văn-tự nước nhà, trong dân cũng đo chữ Hán mà lập-thân hành-đạo. Thế thì tiếng nói ta đã trải qua một thời-kỳ rồi — mà không có giá-trị gì hết, là bởi chữ Hán vậy.

Đã thoát khỏi được cái thời-kỳ chữ Hán rồi, rồi lại tuông vào cái cảnh-trạng chữ Tây. Đông-bang ta nghĩ thử coi : một thứ tiếng nói không thành-văn, một thứ văn-tự không sách-vở mà trôi trải với hai thứ văn-tự cao nhứt giữa Á-Âu là chữ Tàu với chữ Pháp trong hai thời-kỳ văn-chương ta không thể sánh kịp trong muôn một, đến ngày nay trường cũng đã chôn lấp khóa vùi đi thuở nào rồi, còn gì nữa mà gọi là quốc-văn quốc-ngữ !

Song mà cái mạng sống chưa tuyệt ; Suy ra cái mạng sống quốc-văn và quốc-ngữ ta chưa tuyệt, trải vui trong Hán-văn và Pháp-văn còn ngoắc-ngoải hoi-hóp đến ngày nay, thật cũng nhờ hoàn thuốc tiên-đơn của ông Nguyễn-Du uống cầm chừng mà thoát được cái chứng ngoại-cảm trong hai cái thời-kỳ được đó. Chẳng những thoát được trong hai cái thời-kỳ ngoại-cảm đó mà thôi, mà cũng nhờ có hai cái ngoại-cảm đó, nên ngày nay quốc-văn ta mới được thân-thể trở nên trang-kiện, tinh-thần trở nên hưng-vượng ; để biết kỳ-trung có nhờ tiên-dơn của ông Nguyễn-Du, mà ngoài ra cũng lắm công dao-luyện trận mưa Âu gió Á mà nên vậy. Thế thì đã thấy cái mạng sống của quốc-văn ta từ đây có cơ trường-thọ được.

Đã có cái cơ trường-thọ rồi, tinh thần, huyết-mạch đã châu-lưu toàn-thể rồi, thế thì ngày nay là đúng cái thời-kỳ có-vũ lên, thì-thỏ các điều phô-thông làm trước hết.

Hiện muốn cho quốc-văn ta phổ-cập cả bàn dân trong nước, làm cái hôn-phách của nước nhà về sau nầy, thì ta tưởng chẳng còn điều chi quan-lại như xưa vậy nữa. Quốc-văn ta ngày nay, cứ theo lời ông P. Kh, trước đây, thì đã thấy cái máy văn-động được rồi ; tuy ba xứ quốc-ngữ có chỗ khác nhau, mà sự khác nhau đó, chẳng qua là sử nào có lời ngôn tắn lúa gạo đề xuất dương bán cho Ngoại-quốc. Tôi chẳng có được xem những vườn cao-su rộng lớn, vườn dừa, cà-phe và ca-cao chỉ rõ rằng thuộc-địa Pháp ở Cực-đông rất nên thạnh phát ; chẳng những ông Lord Northcliffe trông thấy được các thức thổ-sản thạnh-vượng đó thôi, ông lại còn khen các cơ-sảo của người Langsa khai, phá điền-địa.

Tết Tây ở Sa-đi

Ngày nay thiên-hạ rộn-rực, các phố đông-nứt người đi.

Phòng Lão nghị-viện và phòng Hạ nghị-viện nhóm đêm để bàn-nghị về các khoản số thâu-xuất mà hai bên không thuận ý.

Ngày Tết đức Giám-quốc Millerand tiếp khách ông Briand và các quan Thượng-thơ. Chánh-phủ và các hội-trưởng và các tiểu-hội ấy-viên ở phòng Lão và Hạ-nghị-viện đến thăm viếng nhau theo lệ. Ông Millerand mới các quan Thượng-thơ dự yến và tiếpước sứ-thần các nước.

Hội-nghị thượng-thâm tại thành Cannes

Các khâm-sứ Hồng-mao đã đến nơi trú mình một ông Bonar Law ngày mai mới đến. Ngày 3 Janvier, thì ông Briand sẽ đến. Các khâm-sứ Nhựt đến 5 Janvier mới đến nơi.

Sự rủi

Tin ở Besançon. Đàng xe chuyng qua núi ở khoản giữa nhà mát Plombière và Isle-sur-Doubs, nhằm con đường xe lửa chạy từ thành Besançon qua thành Belfort sắp xuống. Chẳng hai mạng người. Nhưng bởi có một đường nầy đi được mà thôi nên phải gấp sửa lại mà dùng.

Vô-tuyến điện

Tin ngày 1er Janvier 1922.
AI-TIN
Quan Nguyên-soái Lamroque từ lộc Hội-nghị Hòa-minh-tôn.

Khâm-sứ các nước dự Hội-nghị đồng tình lập nghị-ước chia các đường dây-thép đặt dưới đáy biển như sau nầy : Đường dây-thép từ cù-lao Yap cho đến Guan thì giao về Hiệ-kỳ, đường dây-thép từ Yap sang Thượng-hải giao cho Nhựt-bổn còn đường từ Yap qua Menado thời giao cho xứ Hà-lang.

Tin Bordeaux ngày 2 Janvier 1922.
Ông Lord Northcliffe đu-lịch ở Đông-pháp.

Ông Lord Northcliffe được dịp may đu lễ trần-tiếp đức vua Cao-miên thiết ra để nghinh quan Đại Nguyên-soái Joffre. Ông Lord Northcliffe có trang-vẻ các cuộc lễ làm cho cả dân Ánh được hiểu rõ rằng cuộc bảo-hộ hà-khắc ở Cực-đông khác hẳn các cuộc chơi theo lối cổ ở Đông-phương. Báo Le Temps bàn rằng ông Maurice Long là chủ-trương các cuộc lễ long-trọng không thể quên ấy. Nhưng mà ông Lord Northcliffe vẫn là người có chí-thiệt-nghiệm » ông không vì những cuộc lễ rỡ-ràng ấy mà mê-mẩn dâu.

Ông là người Ánh, mà người nước Ánh thường hay chuyên-về kinh-tế ; ông để ý xét về các vấn-đề quan trọng về chánh-sách và xã-hội. Ông lấy con mắt « thiệt nghiệm » của ông mà quan-sát xứ Đông-pháp. Ông luận : « Tôi kinh-qua đất rương phì-nhiêu ở phía Tây xứ Nam-kỳ. Các tỉnh ở phía Tây Nam-kỳ mỗi năm gặt được 1 triệu 500 tục riêng của xứ nầy vậy thôi, tưởng chẳng hại gì, làm gì rồi cũng thống-của trong nước, chi như chữ viết ra có trại bẻ như trời trăng « giời giăng » là chẳng qua do cái lười nói không sửa mà viết theo vậy, không hại gì, bề dang giao-thông ta mở rộng ra cùng năm, thì quốc-ngữ ta sẽ thấy cơ thống-nhứt, nghĩ chẳng bệ gì. Có hệ một điều là, quốc-văn ta đã cầm nhiễm trong hai cái thời-kỳ chữ Hán và chữ Pháp, mà sự cầm-nhiễm một cách sâu vào tạng-phủ, truyền-kinh, nhập-lạc từ ấy nhẳng nay. Bây giờ chẳng luận là lương-y trông ngày mới nhận chứng được, dầu cho người tầm thường trông vào, cũng biết được quốc-văn ta có cái chứng cảm-nhiễm Pháp-văn và Hán-tự. Thật vậy, cứ cuộc giao-tiếp của xã-hội ta dương-kiêm mà chứng, thì ta đã trông thấy gõ rang, hễ khi nào bàn đến việc tân-thời, thì cái chứng bịnh Pháp-văn đầy lên, nói đến việc luân-lý, thì cái chứng bịnh Hán-tự do ấy mà phát khởi ra vô cùng, dầu thuốc 914 tiêm vào, tưởng cũng không sát nổi hai thứ vi-trùng (Microbes) đó được. Tuy vậy, mà ngày nay nhà thi-nghiệm ta đã trúy ra hai thứ vi-trùng ấy là hai giống bổ dưỡng cho phần huyết-mạch ta nhiều, tương-lai quốc-văn ta được toàn-toàn viên-mãng, là do hai cái cảm-nhiễm ấy mà ra vậy. Nhưng hiện nay có hệ một điều là : muốn dùng chữ Tàu thì dùng cho trúng, dùng nói như, ...

. . . . . .

v...v..., dùng chữ Tây thì dùng cho ngay, dùng nói *Napoléon* là « Nã-phá-lôn », *Montesquieu* là « Mạnh-đức-tư-cưu » v. v. vậy, thì quốc-văn ta mới có ngày thiệt-dụng trong nước phổ-cập cả bàn dân được.

Mong lắm thay !

T. T.

Người trúng số làm phước

Ông *Borrell* làm xe-lửa Bi-enhoa, trúng số 5000 đồng, ngài có cho hội Bảo-hộ hài-nhi 200 đồng.

Cô Trần-thị-Thông trúng 10000 đồng có cũng 100 đồng cho hội tương-tế và 50 đồng cho nàm dừa nhỏ bất số.

Vậy ai có biết mấy đứa nhỏ bổm trước bất số đó là con ai, xin chỉ giùm cho chúng nó đến lãnh giùm *Richard* đường Catinat số 130 mà lãnh mỗi đứa 10 đồng bạc của cô có phước ấy thưởng.

XỔ SỐ
Lời rao cần kíp

Kể từ 10 tây tháng mười hai năm nầy đến lãnh tiền nơi nhà ông *Richard* đường Catinat, mỗi ngày từ 9 giờ đến 11 giờ sớm mai, trừ ngày chúa nhựt và ngày lễ.

Le Secrétaire.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

ANNONCES
Saigon :
du Journal
55-157 (1er étage)
ix Bureaux
e Tân-Văn
. Mayence & Cie
ronchet
pour les contrats
e. Les prix sont
ne.

mandats gôi mua
cho M. NGUYỄN-
ý Lục-Tỉnh Tân-
đăng báo thì đề
G-MUU, chủ Bút.

HỠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lựa thuốc của Người quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Bổ hết lợi thuốc rồi vì thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là đồng đô thổ sản Algérie quá thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng Hãy còn hột thuốc hiệu Trái Đất

Đông-Pháp Thời-sự

Nam-kỳ

SAIGON

Đợi giam bị biết.

Huỳnh-văn-Khe kêu Ba, 28 tuổi, bị tập nã cùng vì tội trộm 700 đồng của Bùi-văn-Trong ở làng Thanh-phú (Longxuyên) đi Saigon có việc, đã bị trong chức làng An-nhơn-tây (Giadinh) bắt đặng và giải Tòa rồi.

Đờn bà say.

Nguyễn-thị-Lưu, 36 tuổi, nghề nấu ăn, nhà ở Khánh-hội, uống rượu quá chén say sưa cùng đường gặp lính tuần làm gây phet. — Đờn bà đường ấy bỏ quá.

Đạo Tặc!

Đêm 5 rạng mặt 6 Janvier, có kẻ gian đến nhà một Ông Tây ở đường Barbet Saigon cắt một miếng ván cửa, thò tay vào vặn hột xoái mà mở cửa vào trong đào soát cảnh nhà lượm đồ gói sẵn vừa muốn ra đi kẻ chủ nhà nghe động thức dậy la lên, rượt theo mà bắt không đặng. Ăn trộm bị rượt hoảng bỏ đồ lại mà chạy, lấy đặng có một cái bóp phơi đựng giấy tờ mà thôi.

Sáng ra Ông Cò có đến nơi xem xét. Có kiếm dấu cái đạo cắt cửa và miếng ván bỏ lại đó.

Ăn trộm vào nhà Quan Phó Tham Biện Biên-hòa

Đêm 2 rạng mặt 3 Janvier 1922, gian nhơn vào trong gã của Quan Phó Tham Biện. Lúc 7 giờ tối, người nấu ăn của ngài là Hà-hải-Huế, nghe động nơi chuồng gà mới lại cửa sổ đòm ra thấy một người đàm gà chạy, nàng bèn ra coi lại thì mất một con gà thiến và một con gà mái. Dây sắt để động cửa chuồng bị nó lấm đứt, lại lượm được một cây xà beng nó bỏ lại.

Tức thì báo sở sơn đâm cho hai người lính gát một hồi lâu chẳng ra còn tiếc trở lại chưa vào chuồng gà bị linh đồng cửa nhốt mà bắt đặng mới hay là Ng.-văn-Giáo. Hồi nó mới quyết điện. Ấy vào trộm nhà Quan lớn nên trở lại mà lấy cây xà beng của nó bỏ quên hồi nãy.

CHOLON

Tơ hồng hết xe.

Nguyễn-văn-Cần, 31 tuổi, dân bổ làng Thuận-thành (Cholon) ở sau nhà máy Namlong, cất rằng tỉnh nhân ý là Trần-thị-Cương, 25 tuổi, gốc ở Thi-nghè (Giadinh) bỏ ý mà trốn, có lấy theo hai cái giấy cầm đồ tiệm Phú-lâm, một số bạc 10 đồng, một cây đờn và ít món trang vật đáng 13 đồng.

Trộm cắp

Ngày 2 Janvier, ông D... đội Sen-đá bị trộm hết 170 đồng bạc. Kẻ trộm ấy là tên Nguyễn-văn-Tran, bổi của ông D... Tên bổi dùng dịp chủ đi khỏi mà trộm bạc rồi trốn.

Sở Sơn-đâm kiếm mà chưa bắt đặng. Theo lời khai của mấy người Annam làm việc tại bổi Sơn-đâm, thì Nguyễn-văn-Tran là kẻ phạt rồi một lần vì tội trộm cắp và nay nó đã xuống thủ « Annam » mà đi Saigon rồi.

Trộm mùa.

Đêm 2 rạng mặt 3 Janvier, thầy Lê-văn-Chà làm thông ngôn trung-sự ở Saigon, nhà ở làng Bình-hòa-xã (Giadinh) bị kẻ gian vào nhà lấy áo quần đáng 80 đồng. Đồ này để trong tủ rượu có khóa mà ăn trộm không cạy tủ mà cũng không thèm mở khóa là vì nó kéo tủ ngăn phía trên không khóa rồi thò tay lòn xuống phía dưới mà mở.

Nguyên tủy ở gần một cái nhà trống. Ăn trộm vào đó đào hầm dưới vách và chun qua trong lúc hai ông bà ngon giấc nên không nghe động địa chi cả. Thầy không nghi cho ai. Bổi Sơn-đâm tâm kiếm mà chưa ra mối.

Tại chùa Tân-sơn-Nhứt.

Trong ba ngày 4, 5 và 6 Janvier, tại chùa Tân-sơn-Nhứt gần làng Cha-cả có làm lễ lớn nhơn diệp Hoa-thượng mới thăng chức. Mấy ông đạo ở các chùa trong mấy tỉnh phía Đông tựu đến đông đủ. Giữa chùa dặt bàn thờ 40 tượng phật, lại bày cuộc ngồi kỷ, ông nào chịu nông không « la làng » thì đặng làm Hòa-thượng.

Thiên hạ đến coi rất nên đông đảo.

Dịp lễ Tết

Lễ Tết Nam cũng hầu tới đây, lại cũng là dịp qui khách lục-châu đến Saigon đông đảo; tưởng chư qui khách cũng thừa lấy dịp mà mua những đồ chơi, đồ lễ vật và đồ tết cho trẻ, trong cuộc lễ Tết này cho chẳng không.

Vậy bổn-hiệu xin mời chư qui khách nhớ mà viếng tiệm bà *Chanvin* là tiệm mới tiếp mỗi chuyến tàu chở qua những xách bằng bạc, vành hích xách cũng bằng bạc, đồ nữ-nghệ, đồ cẩn khảm, đồ sành, đồ hột, đồ đồng đồ cẩn đồ chạm đủ thứ v. v. . .

Qui khách xem đến lời rao của Bổn-hiệu sẽ chắc ý sao mình cũng tựu trong những đồ đến bằng, nhiều, lắ, đồ rẻ và đồ đồng, đồ chạm. đồ cẩn mình cần dùng được thêm ý. .

Lời ca điệu của Bổn-hiệu :

Bán đắc, thì bán rẻ.
Bán rẻ mới bán đắc. »

CHAUVIN, 81, rue Catinat.

Trung-kỳ

HUẾ

Vì một quan tiền, cười vang hai tổng !

Bà bổ-Ở V. tiếng giàu có từ thuở nay ai cũng biết, ở làng B. M., là nơi bà ở chẳng có người nào là không có vay mượn của bà.

Một hôm bà qua ngang bến đò T. khi đò ra đến giữa sông thời bà vô ý làm rớt một quan tiền kẽm xuống sông ; quan tiền vừa rơi xuống thời bà la lớn lên một tiếng « trời ơi » rồi xem mặt mày bà tái ngắt ! Tức thời bà bảo người chèo đò dừng lại mà kiếm. Ấy rồi bà liền lò-đò nhảy xuống sông lặn lấy quan tiền. Lúc bấy giờ trời vừa mưa vừa gió lạnh thấu xương mà bà chẳng có tí gì rã sợ lạnh cứ hụp lặn mãi giữa sông như một con Công-sẹ ; khá khen bà thật thao nghề lặn lội, từ hồi 4 giờ chiều cho đến tối mi cứ ở giữa dòng sông, làm cho những người ở gần đó, lấy làm la rủ nhau ra xem đứng chật cả hai bên bờ sông. Ai nấy lấy làm quái dị rằng một người tiếc của như thế thật ít có.

Qua ngày mai, sớm mơi sáng đã thấy bà ra lên lối một cách thảm chí lạ thường, chỉ có một quan tiền kẽm mà bà tìm chẳng thấy, thật là một bịnh chấp. Ngày ấy may trời tanh nắng thời xem bà có ý thích lắm, lận lói kiếm tìm đã chừng mà quan tiền vẫn không có, mà cả một chợ T. người cả hoi lũng chẳng người nào chẳng thấy người nào lấy đợi hôm ấy mà cười vang cả hai bến bờ sông. Suốt ngày ấy đều chiều tối thời bà tìm được mảng, quá !

Ôi vì một quan tiền mà làm nên một trận cười suốt hai tổng, nghe cũng hiếm có người tiếc của mà đi hoanh thân hoại thể như thế ; vậy mất một quan tiền mà tìm đến thế ấy, nếu mất một đồng bạc bà tìm đến trót tháng, mà nếu mất mười đồng bạc có lẽ bà tìm đến suốt đời, chẳng biết qui cái thân thể « người sống bằng một đồng vàng » mà làm như thế ; làm lúc cảm mạo dau ốm có lẽ tốn còn nhiều hơn trăm ngàn nữa.

Lắm đời phải hồ hoan người ta thường tìm thấy những người chết thiêu ấy cũng vì tiếc của vậy-cả, nghĩ mà ghê thay !

Bắc-kỳ

HANOI

Ngày lễ Kỷ-niệm Sinh-nhựt Molière Tiên-sinh

Ông Molière là một nhà soạn những tuồng hát có tiếng ở nước Pháp, vậy nghị-viện bên nước Pháp đã định đến tháng giêng 1922 nầy sẽ diễn một tích trong các vở của Tiên-sinh để làm lễ Kỷ-niệm ngày Sinh-nhựt của Tiên-sinh lại nhà hát Comédie française ở thành Paris và đã ưa tích Le Bourgeois Gentilhomme (Trưởng-giả học làm sang).

Tại Hanoi chừng đến ngày 9 Janvier, nầy là ngày quan Thống-chế Joffre đến. Vậy chừng rằng vân mát (nghĩa đầu không cho người ta thấy) mà không có được phép thì cũng coi như là rút ra rồi vậy, không được đem ra cuộc.

Phải biết— Bất cứ là con ngựa nào hễ từ ngày mở hội đua, có ăn một đồ hay là nhiều đồ bao thì mấy đồ bao sau đó phải thêm mỗi đồ là 2 kí lô..

Thứ năm Độ Mixtes

Ấy là những đồ riêng trong hồi đó người đam ra đua nhưng ngựa đó, ban dặng lấy số tiền gửi theo tục lệ trong đó ấy mà thôi.

Phải biết — Ngựa nào ăn một đồ hay là nhiều đồ bao thì trong đồ Mixtes có thêm số tiền đó bao ma ban..

Con bao ăn đồ Mixtes thì phải thêm trong cái đồ bao và đồ Mixtes 2 kí-lô.

Đồ thứ sáu ngựa con

Có lập thể-lệ riêng cho ngựa con trong mấy đồ 3e, 2e và 1re nữa sau nầy.

Đua mấy đồ ấy xa gần thì cũng như mấy đồ ngựa Đông-Pháp vậy.

Đồ troisième série.— 110 đồng bang nhứt — 25 đồng bang nhì ; về những ngựa con chưa ăn đồ nào tới 4 00 đồng thay là đồ nào lớn hơn nữa.

Con ngựa nào ăn đồ 3e série hay là 110 đồng thì phải thêm cân 2 kí-lô.

Con nào ăn hai đồ hay là 220 đồng thì thêm 4 kí-lô.

Con nào ăn ba đồ hay là 330 đồng thì 6 kí-lô.

Đồng tiền vào đua. 6 00
Rút ra không chay 2 00

(Sau sẽ tiếp theo).

Đua ngựa vẫn là một cuộc đỏ tiêu khiển cũng như các cuộc chơi khác. Và lại một đã là phạt rồi một lần về tội trộm cắp mà nhà nước cho phép, nên càng ngày thiên-hạ càng hem coi đua mà cả ngựa. Vì vậy tôi mới dịch tiếp các thể-lệ cuộc đua ngựa cho chư-tôn biết, hầm rày ngứa ngứ vi bởi vô ăn nhiều.

Ngày 18 Janvier 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sơm mai
Nhà nước.	6 55
Ngân hàng Đông-Pháp.	6 50
Ngân hàng Hongkong Shanghai.	6 45
Ngân hàng Chartered	6 50

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 13 Janvier 1922

	Trả mắt	Trả kỳ
Ngân hàng Đông-Pháp	52 1/8	54 7/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai.	25 1/4	54 7/8
Ngân hàng Chartered.	55 1/8	54 7/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 12 Janvier 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	51.625
Ngân hàng Hongkong Shanghai	51.62
Ngân hàng Chartered	51.625

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 13 Janvier 1922

	5/57, 90	Về tại 5 0/0	1920	92 75
Về tại 5 0/0	1920	Về tại 5 0/0	1920	94 60
Về tại 4 1/2	1918	64 25		

MỄ CỐC

Giá lúa sắp đến nhà máy Chợlớn bao trả lại giá một trăm kí lô

Vinhlong.	3p50 là 3.75
Gò-công.	3.70 — 3.90
Bãi-xàu.	3.65 — 3.85
Bắc-liêu	3.75 — 3.95
Nam-vang.	3.75 — 3.95
Cái-bường thường hạng trung.	3.35 — 3.75

Giá gạo chở đến tàu hàng tính thuế xuất cảng bao lấy lước, giá một trăm kilô

Gạo An-châu nº 1	25/0 tấm, tb	7.70 tới 7.85
Gạo Hoàn-hảo nº 2	40	8.70 — 8.95
Gạo Java	nº 3 50/0	8.20 — 8.30
Tấm.		3.30 — 3.45
Cám.		2.40 — 2.60

Thịt bò

Giá mổ bò tại... Phải lỗ 1 đồng — Không chơi cái mẫu nhựt 8 20 — Đặt đồ làm bập-tenh 6 60 — Ngon 6 20 — Vai chặt nhỏ rẻ 1 20 — Vai trọn cái 7 00 — Ngon 6 80 — Cổ 5 80.

Giá mổ bò tại... Sương sương (cotelette) tư 0 15 tới 0 20 — Trọn sấp, gan, lòng, trái cật 6 80 — Óc ở 15 bộ 63 lăng (tripes) 6 40 — Cằng 5 30 — Đầu 6 70.

Lòng bò

Giá mổ bò tại... Lòng bò 0 20 — Lòng bò non 0 80 — Gan bò 0 80 — Gan bò non 2 85.

Giá mổ tại... Dồi bò non 1 20 — Óc bò 0 25 — Óc bò non 0 20 — Cằng bò hay là bò non 0 10 — Lưỡi bò 0 20 — Lưỡi bò non 0 20 — Tim bò 0 20 — Lòng bò 0 15 — Cái dồi bò (rôti) 0 80.

Thịt trâu

Giá mổ tại... Thịt trâu cái 1 50 — Đuôi chặt nhỏ rẻ 90 — Vai chặt nhỏ rẻ 1 20 — Vai trọn cái 7 00 — Ngon 6 80 — Cổ 5 80.

Giá mổ tại... Sương sương (cotelette) tư 0 15 tới 0 20 — Trọn sấp, gan, lòng, trái cật 6 80 — Óc ở 15 bộ 63 lăng (tripes) 6 40 — Cằng 5 30 — Đầu 6 70.

Thịt heo

Giá mổ tại... Đuôi 0 70 — Phải lỗ 2 00. Xương sương nhỏ 0 70 — Gan (foie) 0 80 — Đầu 6 40 — Cằng 5 40 — Mỡ (lang chất) 6 80 — Mỡ (lang chất) 5 50 — Trim 6 70 — Trái-cật (rognons) 1 50 — Ngon 6 50 — Sốt-nết 1 50 — Mỡ thì đồ mỡ 0 80 — Xương gà (Pattes-côtes) 0 60 — Lưỡi 1 00.

Giá mổ tại... Óc heo 0 10.

Thịt dê

Giá mổ tại... Sốt-nết 0 70 — Bồ-dầu (Boudins) 0 60 — Phó-mách heo (Fromage cochon) 0 80 — Lưỡi-sương nhỏ (andouillettes) 0 80 — Ba-tê (Pâté) các thứ 0 90 — Thịt heo rô-ti 0 90 — Cằng heo chín 1 00 — Gò 0 80 — Langue tourée 1 00 — Đuôi heo 0 80 — Sốt-nết lớn Tây 1 00 — Phó-mách gruyère.

Thịt dê

1 cằng mổ kí-lô — Gan tb 0 30 tới 0 40 (trọn cái) — Đầu 0 50 — Đồ đồ lòng 0 30.

Tàu chạy Cao-Mên, Lào, Bacprée và Đề-Thiên

Chiếc *J. Ruef*, ngày thứ ba, 10 Janvier 1922 9 giờ tối chay

Chiếc *Battambang*, ngày thứ năm 12 Janvier 1922 9 giờ tối chay.

Tàu chạy Cao-Mên và Lèo

Chiếc *L. Blanchet*, ngày thứ bảy, 14 Janv. 1922, 9 giờ tối chay

Tàu chạy Lục-Tỉnh

Chiếc Kh mer ngày thứ hai, 9 Janv. 1922, 9 giờ tối chay

Tàu chạy Cap-Saint-Jacques

Chiếc Admiral, ngày thứ sáu, 13 Janv. 1922 9 giờ tối chay

Tàu chạy Tây-ninh

Chiếc Namkỳ, ngày thứ tư, 4 Janv. 1922 8 giờ sớm mai

Tàu chạy Cap và Baria

Chiếc Ahuam, và Nam-kỳ, chạy ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ sớm mai chay, ngày thứ bảy 12 giờ trưa chay

Tàu chạy đi

Chiếc *Lieutenant de la Tour* chay đi Colombo, Djibouti, Marseille, le Havre, Dunkerque ngày 25 janvier.

Chiếc *Orénoque* chay đi Tonkin ngày 16 Janvier.

Chiếc *Lake Farrar* chay đi Singapore và Java ngày 21 Janvier.

Chiếc *Berawonger* chay đi Hương-cảng 14 Janvier, chiếc *Télémachus* ngày 15 Janvier.

Chiếc *Kampot* chay đi Singapore ngày 15 Janvier.

Chiếc *Cadaretta* chay Hương-cảng ngày 17 Janvier.

Công-văn

Vì lợi nghị ngày 10 Décembre 1921

Tại kinh Sellin và Tổng-đốc-lộc lúc xáng đang mức thì tàu và ghe không được qua lại trong một khúc sông ước chừng 450 thước chung quanh xáng.

Hai đầu khúc sông cấm qua lại đó thì có hai chiếc ghe đậu giữa sông, ban ngày có treo cờ đỏ, ban đêm có thắp hai cái đèn đỏ, cái nầy để chừng trên cái kìn. Mỗi con nước lớn thì xáng ngừng múc 2 giờ đồng hồ, trong lúc đó thì ghe được qua lại. Lúc xáng ngừng thì hai chiếc ghe đậu hai đầu phải đậu về một bên với chiếc xáng đặng rụ hiệp lịnh cho qua lại y theo điều anh định trên đây. Xáng phải tránh đi lòng lạch cho rõi cho thuyền qua lại cho dễ.

(Coi qua trương thứ 3).

Cúng là một cuộc vui cho xã-hội

Ngày 17, 18 tháng chạp ta đây, nhằm thứ bảy và chúa nhựt, 14, 15 Janvier 1922 ; « TÂM-ÍCH-BANG »

(Troupe théâtrale annamite moderne de Cholon) sẽ hát khai trương tại rạp hát bóng « EDEN-CINÉMA » de Cholon, đường Tổng-đốc-Phương.

Diễn tuồng « HUÊ-VIỆN KỲ-NGỘ »

(thứ nhứt và thứ nhì của M. NGUYỄN-MINH-DIỆM soạn)

(Xin lỗi) Hai hôm ấy không có bán giấy ghế hàng nhứt và hàng nhì, chỉ hàng ba có bán mà thôi, là vì hai hàng ghế ấy để mời VIỄN-QUAN cùng người QUYỀN THỨC của Bổn hàng.

Rủi vậy, lại e bán nhiều việc mới còn sai sót, nên xin lỗi trước với Qui ông : nếu vì mỏ đã sẵn đa yêu thương và muốn giúp đến Bổn Bang mà chưa được thiệp mời, thì xin Qui ông sẵn lòng cho hay trước hai ngày, ngày khai trương, được sớm càng tốt. Ấy là ơn thâm cảm đó ! !

LÊ-VĂN-SANH
Chủ Nhâm :
TÂM-ÍCH-BANG và
KỲ-TÂM-HIỀN
N° 61-62 Bd Testard, Cholon
Bổn thủ.

CÔI ĐÔNG-PHÁP trở nên một xứ Công-nghệ

một hàng Phan-sa kêu là :

CÔNG-NGHỆ HỌC-HÓA CÔNG-TI

(Société Industrielle de Chimie d'Extrême-Orient)

mới lập ra tại ngoài Haiphong mới cái nhà lớn để làm ra các món đồ học-hóa (produits chimiques)

Nhà-nay nầy đủ sức mà chịu mối cho các hãng công-nghệ trong xứ nầy, hoặc hãng của người Phương-tây, hoặc của người bổn-quốc, các món đồ để mà làm giấy, Savon, Bươm, đặt bông-giả vân vân, giá rẻ lắm mà lại có ích cho mấy hãng đó, nghĩa là : các món đồ học-hóa để cho các hãng đó dùng thì gi-o tại xứ nầy, cho nên trong về cuộc giao tiếp với nhau thì tiện bề làm.

Bởi cách thế như vậy thì dễ bề chiếm nghề làm thứ nhứt là cho các hãng công-nghệ của người bổn-quốc.

Sẵng dịp như vậy thì bày giờ hãng « Công-nghệ học-hóa công-ti » kêu hùng vốn thêm.

Nầy là một cách riêng cho người Bổn-quốc hùng vô trước là cho đặng thì lợi to mà không lợi cho nhứt chút nào, sau lại nhờ giúp cho các hãng công-nghệ khác đặng lo mở mang cuộc thổ-sản qui báu nhứt là tại đây.

Vậy chúng ta cho qui-vị đặng hay rằng :

Các phẩm hùng thì ta danh để tại hãng bạc Đông-Dương (Banque de l'Indochine).

Giá mỗi phẩm hùng là 525 quan tiền (525 francs)

Cuộc thâu phẩm hùng thì bởi sớm lắm, nếu đúng đỡ trễ, nghĩa là : cuối tháng Janvier nầy thì không thâu phẩm hùng nữa.

Vậy xin qui-vị Bổn-quốc hãy mau mau mà biên phẩm hùng mình muốn, tùy sức, cho sớm, trước là mình thì lợi cho mình sau nữa là mình giúp trong cuộc mở-mang và giúp về việc có ích cho xứ mình.

FABRIQUE de CASQUES EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ

La Croix

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LÁ TẨM CAO-SU

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

208 Quai de Belgique. — SAIGON

Kính trình qui vị biết, chúng tôi mới mở một tiệm là nón bằng cây lá (liège) tẩm cao-su. Vậy xin qui vị chiếu cố đến nghề mới là của chúng tôi dựng nên ở trong xứ mình.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, kiểu thật khéo, thông hơi nhiều, không có sâu mọt được, những đồ phụ tùng làm nón toàn là hạng tốt giá hạ hơn các nơi.

Chúng tôi có dủ đồ về nghề làm nón theo phương pháp Âu-châu. Vậy chúng tôi đoan chắc có thể làm đồng vừa lòng chiếu cố của nhà buôn nón đặt chúng tôi làm, nhà buôn nào muốn mua cái nón bằng cây lá (liège) để về lợp lấy, càng tốt) cứ gửi hàng. Có để bán tại tiệm ĐẠO-HƯỞNG-MẠI 46 - 48 Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ Mỹ nghệ của con nhà Nam.

Kính trình
DƯƠNG-VĂN-THIỆT

khởi sự ngày hôm nay thì

Bạn hát xiết FILLIS

còn hát có bốn bữa nữa mà thôi

Chư qui-vị nào mà chưa đến xem thì hãy mau mau đến xem chơi cho giải muộn. *THẬT LÀ HAY LẮM.*

Hát nhiều lớp thuở nay chúng ta chưa thấy.

đổi lớp lần chót

Vì có lời thiên hạ nài, nên mấy lớp hát lần đầu sẽ hát lại.

Ngày thứ năm và ngày chúa-nhựt là hai ngày chót sẽ có hát buổi chiều.

Và hạ giá còn như vầy :

Chỗ riêng, 6 người ngồi.	15 00
Chỗ riêng, 1 người ngồi.	3 00
Hạng nhứt.	2 00
Hạng nhì.	1 00
Hạng ba mà nhứt hạng.	0 50
Hạng ba nhì hạng.	0 30

Linh trả phân nữa tiền hạng nhứt và hạng nhì.

Tối hát 9 giờ 15

MỖI ĐÊM HÁT RỒI, CÓ CHUYẾN XE-LỬA CHẠY VỀ CHỢ-LỚN

Thứ năm và chúa nhựt hát chiều 4 giờ 30

Bán giấy tại nhà in Imprimerie Saigonnaise, số 17 đường Catinat.

NHÀ HÁT BÓNG MODERN

Tại Saigon, đường d'Espagne, môn bài số 215 (Sau Chợ-mới SAIGON)

MỖI BUỔI CHIỀU HÁT 2 XUẤT

Từ 7 giờ tới 9 giờ và từ 9 giờ 1 khắc tới 11 giờ rưỡi

Đổi bản mới mỗi tuần 2 lần — *Ngày THỨ BA và ngày THỨ BẢY*

BẢN MỚI chiếu thứ ba 10 tây tới chiếu thứ sáu 13 Janvier 1922

1-2-3-4-5- — Đứa con gái của người bổn vàng

Có BLANCHE SWEET làm vai con gái của người bổn vàng. Nhiều lớp thiệt hay nhứt là lớp nàng con gái của người bổn vàng cải trang đặng ở trời mọi đa đem vì cha con bị sự hiểm nghèo mà phải lưu lạc.

6-7- — Truyện nàng RUTH ở chốn lâm sang

Bổn tuồng phân làm 15 hồi, có *Ruth Roland* làm chánh vai tuồng rất hay.

Hồi thứ mười : Sự kinh nhiệm của cái rương

Có 2 lớp.

8- — ALLO ! ALLO ! Bác ôi, bớ bác

Bóng diễu của cô BEATRICE LA PLANTE diễn lớp kêu dây thép nói, coi tức cười nôn ruột.

THỨ-NĂM có hát ban ngày, dùng 5 giờ chiều khởi sự hát giá phân nữa.

GIÁ TIỀN CHỖ NGỒI

Bậc riêng 1 $ 00 | Ghế hạng nhứt 0 $ 60 | Ghế hạng nhì 0 $ 40 | Giám 0 $ 20

廣東二天堂大葯房

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

35, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations on substances de la Pharmacopée Chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục tờ tri bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoá. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn hiệu mà dùng thuốc, của tiệm tôi đã làm chắng hư.

DẦU ESSENCE DE MENTHE

HIỆU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Của Ông lương-y Vi-Tế-Sanh chế ra, khử độc rất hay.

Lão ấu nam nữ, có đờm có phong hoặc mao cảm phong sương, nóng lạnh sổ mũi, nhức đầu đau bụng, có khó miệng đắng, hoặc nhức mình mẩy, hoặc là kinh phong thì hãy dùng thứ dầu nầy, trong uống ngoài thoa thì rất thần hiệu.

Liệt-vị có mua thì hãy nhìn cho rõi nhãn Ông-PHẬT hiệu Nhị-Thiên-Đường mới phải là dầu thiệt, kẻo lầm thì già.

Giá : Mỗi ve . 0 . 25 — 10 ve . 2 $ 40

NẤM PHỤ BẮC-TRẦN-HUỜN

Thuốc huờn nầy chỉ trị đờn ông đờn bà, khí suy huyết hư, phải đau tỳ yếu ; vốc ốm đã vàng, ăn uống chẳng ngon ; da nhăn nhó rụng, tinh huyết kém hao ; mạch-đi yếu ớt, tay chơn lải hoải ; đau lưng mỏi gối, xây xẩm mặt mày ; đờn bà đường kinh hoặc nóng hoặc lạnh, trễ sụt không chừng ; hoặc sắng hậu khi hư, mà sanh ra phù thũng v. v... thầy đều dùng được.

Thuốc huờn nầy là một thứ thuốc cam ôn đại bổ ; vào tâm thận thì tan hàng ; vào cang phế thì liễm âm ; làm cho khí huyết thông hành, ngũ tạng điều hòa, chẳng hàng chẳng tàu ; thiệt là một thứ thuốc bổ dưỡng rất đặc nghị ; được tánh hòa bình, tiêu trừ bịnh tật, uống nó cho thường chẳng nào thì nó càng bổ ích cho thân-thể mình chừng nấy.

Chư tôn có mua xin nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu Ông PHẬT thì mới khỏi lầm đồ giả.

Giá mỗi hộp là . . . . . 0 $ 40

PHAN-HAM

Thợ làm yên-ngựa Song-mã bổ Bắc-mã

Khoa-chang, Khoa-do

Hanoi — 5, Rue Jules Ferry, 5 — Hanoi

Chúng tôi kính trình chư qui-khách biết rằng : Bổn-hiệu làm các thứ Yên-ngựa, đồ Song-mã, Bộc-mã, Rương Valise các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bên Tây, da Hồng-kông thật tốt. Làm rất kỷ-lưỡng giá, bán phải chăng. Các qui-khách có lòng chiếu cố muốn dùng thứ gì hay kiểu mẫu nào xin gởi lấy cho Bổn-hiệu, chúng tôi tận kỳ tâm lực làm được như ý của qui-khách sở dụng. Kiểu mua buôn nhiều thì Bổn-hiệu sẽ tính giá riêng.

Bổn hiệu có mở hiệu thợ may Tây, Annam nữa.

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cử-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưởng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thảy thảy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi khứng đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đải sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưởng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

Những vị nào ở Lục-tỉnh làm ăn buôn bán chắc chắn, tử tế, muốn trữ mà bán sỉ, hay là bán lẻ xe máy hiệu ALCYON và HERCULE thì hãng cũng bằng lòng ưng cho.

Hãng Thuận-Hòa

Môn bài 29, 31 đường Catinat, Saigon

Ông Ch.NGUYỄN-PHÚ-KHAI *làm Administrateur-Délégué*

Hãng nầy buôn bán đồ nhập cảng và xuất cảng vốn 1.000,000 quan,

Mua trả bạc hay là bằng giấy Quốc-trái cũng đặng.

RƯỢU SÂM-BANH ROSELLY uống điệu dàng ngon ngọt, hãy uống thử thì biết.

RƯỢU MOUSSEUX cho người Annam dùng.

RƯỢU COGNAC (cỏ nhác) JOBIT 7 ngôi sao. Thiệt ngon uống tiêu mà lại bổ.

RƯỢU STELANE Người Annam hãy mua để phòng khi đau bụng hay là ăn không tiêu.

RƯỢU STICK cũng như quinquina vậy.

XE HƠI HIỆU LANGSA « PHILOS » Giá rẻ mà lại chắc hơn các hiệu xe khác.

MÀU SƠN HIỆU COLORIN.

Giày cho đờn bà Annam dùng.

Giày tây bottine. và soulier thứ thượng hạng.

DẦU THƠM HIỆU DULCI dầu nầy thơm lâu.

DẦU MENTHE và MENTHOL HIỆU THUẬN-HÒA.

THUỐC ĐIẾU HIỆU MARYLAND, ICEBERG, KASBAH và VAGYAR gói 10 điếu, 20 điếu và 50 điếu, hút thơm miệng và không khô cổ.

Người ANNAM hãy mua đồ của HÃNG ANNAM THUẬN-HÒA thì mới thiệt là giúp cho Đồng-bang.

Trần-văn-Trí.

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ SAIGON

Bán sỉ và bán le đồ phụ tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho mướn cũng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đóng xe khéo chắc chắn và kỹ lưởng lắm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

Lời ngỏ cùng các vị điền chủ!!! Hãng EMILE PEYSSON ở ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, Saigon, kính tỏ cho các ông hay rằng có bán một thứ thuốc hiệu RATINOL SPÉCIAL để giết chuột ngoài ruộng MÀ THÔI. Như dùng thuốc nầy thì phải giữ cho khéo, ĐỪNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ ĐỘNG ĐẾN VÌ NÓ THIỆT HẠI LẮM.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng

ĐƯỜNG LURO MÔN BÀI 99 VÀ 101

ĐẤT-HỘ (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mui, xe hai bánh, xe kiếng, xe kéo, xe bò; cũng có đóng thùng xe hơi theo kiểu kim thời, sơn xe thiệt khéo, làm nệm, mui xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn: có bán đèn xe đủ kiểu, bán xe cao-su bằng cây giá rẻ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiếng đèn tây, đồ bất kể xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình đốt thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe và sửa xe.

Chỉ mời quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu xin giúp làm ngôi thì tôi rất cám ơn họ cả.

Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

Công-văn *(tiếp theo)*

Những tàu ghe chài vân vân, muốn qua khỏi chỗ xáng làm, đi đến gặp khổ hạo thì phải ngừng và đậu theo một phía với xáng, đậu dài theo mé sông, chiếc nầy kế chiếc kia, chớ không được cặp lại hai chiếc để cho có đường trống ghe phía đàng kia đi lại... Ghe nào tới trể phải chờ con nước sau.

Trong lúc xáng nghỉ cách qua lại nhứt định như sau nầy:

Ban ngày ghe có treo cờ đỏ chỉ nghĩa là không cho qua, còn ban đêm có đốt đèn kiến trắng thế cho hai cái đèn đỏ. Thấy hiệu lịnh đó thì đàng ghe đậu phía chiếc ghe ấy được đi liền. Chừng nào đàng ghe ấy vô cho hết trong chỗ xáng mút, thì sẽ ra hiệu lịnh khác, không cho qua nữa. Chừng nào đàng ghe ấy qua cho khỏi chiếc ghe đậu phía bên kia xáng, cũng có treo hiệu lịnh riêng, thì chiếc ghe nầy sẽ ra hiệu lịnh riêng nữa, tùy theo lúc qua tại ban ngày hay là ban đêm. Rồi thì đàng ghe kế qua được.

Trong lúc xáng nghỉ thì ghe qua lại được luôn luôn theo thể lệ đã định trên đây. Làm như vầy thì trong khúc xáng múc đó thì có một đàng ghe qua mà thôi. Chớ không có hai đàng gặp nhau bao giờ. Cấm ghe nầy chèo qua mặt ghe kia, phải nối đuôi nhau mà đi.

Lúc qua khúc sông ấy cấm không cho chạy bườm, phải dùng chèo, sào hay là dây kéo mà thôi.

Ngoại giờ đã định trong điều thứ nhứt, những tàu chạy không có dắc ghe được phép đi qua khúc sông ấy, nhưng mà phải giữ gìn cho cẩn thận đặng tránh cho khỏi bị đụng vô bờ và khỏi bị đều tai họa khác, nếu rủi có xảy đến đều chi hư hại thì tàu ấy chịu lấy.

Muốn đi qua thì tàu phải ngừng tại chiếc ghe bên nầy xáng rồi xúp-lê 4 tiếng cho dài chừng nào trong xáng xúp-lê lại mới được đi qua. Nếu xáng chưa thổi xúp-lê thì tàu không đặng chạy vô khúc sông ấy.

Saigon, le 10 Décembre 1921.

QUESNEL.

7 Décembre 1921.

Huỳnh-văn-Van kêu là Chấn, có bằng cấp dạy học chữ tàu được phép lập tại làng Long-đinh tổng Hưng-nhơn (Mytho) một trường riêng y theo thể lệ định trong lời nghị ngày 8 Novembre 1918.

Trường nầy không được phép chứa quá 30 học trò.

10 Décembre 1921.

Truyền rao cho Ng.-chánh-Diên, ở đường Lagrandière, số 70 Saigon, nội trong 8 ngày kể từ ngày truyền rao lời nghị nầy phải lo trục hay là hủy phá chiếc ghe chài số 1357 S. V. chìm ngày 25 Novembre 1921, trong Arroyo Chinois.

Nếu bất tuân, thì sở Tạo-tác sẽ dùng phương mà trục hoặc hủy phá thế cho nó, nhứt là dùng trái nổ mà hủy phá. Tốn hao bao nhiêu thì Ng.-chánh-Diên phải trả.

Làm các việc trên đây có đều chi xảy đến làm hại cho kẻ khác, thì về phần Ng.-chánh-Diên chịu hết, hoặc có hư hao hoặc có mất món chi dưới ghe thì việc thường bồi Ng.-chánh-Diên chịu lấy chớ nhà nước không can hệ đến.

Lời truyền rao nầy cho Ng.-chánh-Diên hay chớ không biết chừng nó còn phải bị buộc tội vì lệ đàng thông hành là khác nữa.

HÃNG DẦU

Trương-văn-Bền

CÓ BÁN ĐỦ THỨ DẦU

Dầu Phộng, ăn thực ngon và tốt.
» Dừa.
» Xổ, không có mùi hôi.
» Mè, thơm.
và » Bông, giá rẻ để thợ-bạc dùng.
Bánh dầu Đậu-phộng, thực tốt.
» » Đủ-đủ.
» » hột Gòn.
» » Dừa, để cho heo và bò ăn.

ĐỒ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN KHÁCH-TRÚ

Hãng tôi mua Dừa-khô, Đậu-phộng, Mè, hột Gòn, hột Bông, hột Đủ-đủ, dầu và hột caoutchouc. Mua giá khá hơn các nơi.

Xin Lục-châu ai có muốn mua bán với tôi, thì xin mời đến nhà, hoặc viết thơ hỏi tôi thì tôi gởi kiểu và sẵn lòng tiếp rước rất trọng thể và trả lời lập tức. Nay lời.

TRƯƠNG-VĂN-BỀN

Hội-đồng Quản-hạt.

[số 47, đường Cao-mên, số 47.

CHỢ-LỚN.

TRỊ BỊNH YẾU PHÁP

(Conseils médicaux)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc đau-rét, hoặc nóng lạnh, ít vị không đặng tiêu, thì hãy mua rượu Rhum mana *là rượu thiên hạ rất chuộng và lại tốt hơn các thứ rượu rhum khác.*

Hãy coi cho kỹ kẻo lầm thứ giả, hãy nói cho phải, cái ve có đán nhãn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

TUỒNG LỐI MỚI

CHÉN THUỐC ĐỘC

Tragi-comédie en 3 actes

Cười vỡ bụng mà vẫn thanh-tao—Nhiều chỗ rất não-nùng cảm-động

Diễn lần thứ nhứt tại Rạp-hát Tây lớn Hanoi

Ngày 22 Octobre 1921

Ai muốn mua sỉ hay mua lẻ, thì gởi thơ và tiền cho:

M. VŨ-ĐÌNH-LONG

Giáo-học trường Pháp-Việt Hà-đông (Bắc-kỳ)

Sách 70 trang rộng, bìa có hình, giá: 0 40

Không phải gởi thêm tiền cước.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 có bán đủ thứ đồ y phục cho đờn ông và các cậu trai dùng. Đồ đã tốt theo cách văn-minh, mà giá lại rẻ hơn các nhà buôn bên Đông-pháp.

Có bán áo sơ-mi, cà-ra-oách, nón đi chơi và nón cởi ngựa, đi máy bay, đi xe hơi, vớ, giày, vớ và quần áo cho con nít, dầu thơm, đồ để dùng đi đường, đồ dùng họa hình, đồ để chơi Tennis, đá banh, vân vân.

Lời rao

Cho mấy chủ xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12$50.

Ruột (chambres à air) 5$00

Bán tại Hãng nấu Cao su, ở đường Douaumont Saigon.

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh trơn, tay cầm lộn lên xuống được đồ chặn bánh.

Bánh sắt cũng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chánh trữ là ông BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp môn bài 68.

HÃNG

Établissements Industriels

DE SAIGON

Ở đường Mac-Mahon, môn bài 25 và 27

Mới được bên Huê-Kỳ gởi lại một kiểu xe hơi mới, tốt lắm, chở được 15 người bộ hành, Giá rẻ lắm.

Hãy đến mà coi.

Lục-châu chư quí vị muốn hỏi đều chi xin viết thơ cho bổn hãng môn bài 25 và 27 đường Mac-Mahon, gần đường xe lửa.

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy nầy là thứ giấy vấn thuốc điếu.

Tệt nhứt của một mình hãng Denis Frères đại lý khắp cả Đông-dương.

Các nhà phú hộ ở nhằm chỗ không có đèn điển khí thì nên mua đèn hiệu TITO LANDI thắp bằng dầu sáng mà dùng.

Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.

Có trữ bán sỉ tại hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

187, Rue Catinat. SAIGON

COLGATE Tốt của *Hoa-hường* nấu ra *Mỗi ve...* 4$75.	**DẦU SỨC TÓC** thứ (Portugal, Violette; Quinine) *Ve M....* 0$60. *Ve G....* 0 75.	**KHĂN BÀN LÔNG** thứ lớn mà thiệt tốt 9$50 *(rao hàng).*
Sa-bông nhọ BONDON *Chục 12...* 2$00.	**Sa-bông nhuộm DYFOAM** *Mỗi cục.* 0$30. *Chục 12.* 3 00.	**EPONGES để rửa mặt** 1$50 *chục 12 cái.* 0 20 *mỗi cái.*
Laitcrème CARNATION (dặn mua) *Thùng 96 hộp...* 19$00	**Croquettes Chocolat « GYP »** *Một hộp* 0$30.	**SUPERCAO** *Đồ ăn của người lớn* *Một hộp........* 0$85
GRAMINOL *Đồ ăn của con nít* *Một hộp.........* 0$85	**Đồ để giặt đồ LESSIVEUSE 50 lít** 5$50.	**LY để bàn ăn,** *kiểu lớn, phân nửa thủy tinh* *Một chục 12.* 9$50 Ly uống thường.
WESTERN CLOCK Đồng hồ Bijoux (lumineux) *Baby Ben...* 9$50. *Ordinaire....* 4 00. *Montre .....* 6 50.	**NÓN che nắng** « Singapour » liège coutil trắng 8 50 *(bán đổ).* « Matelassé » trắng 3$50 *(bán đổ).* « Coq Gaulois » liège coutil trắng *N° 1* 6$50 (bán rao hàng) *N° 2* 5 90 id.	**Vải tân ong để may mùng** *Mỗi thước...* 0$90 **DAO CẠO « DURHAM-DUPLEX »** *Thứ thường....* 1$50 có đủ đồ để liếc dao bằng da, ở trong hộp da đỏ. 7 50
Nước COLOGNE Tốt nhứt (Rượu 90°) *Mỗi ve....* 0$40.		

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TỬU của Lương-y RIP *chế*

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thỏn mỏn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lẫm liệt, da thịt đỏ săn, tinh thần tráng kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marins số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue des Marins CHOLON.

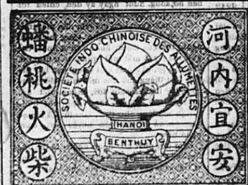

Một mình hãng Denis frères đại-lý cả Đông-pháp thứ hộp quẹt nầy.

Hộp quẹt nầy khắp nơi đặng phép bán lẻ một su nhỏ một hộp mà thôi.

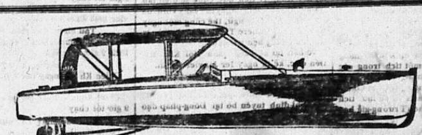

CANOT HƠI

Để chở chuyên mau lẹ,

để tuần du điền địa

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Charles BARDON

Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hội)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 630

Chắc chắn đóng kỹ cang giáng đẹp — Khoái hoạt lạ lùng ngọn nã. Giá rẻ

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE · PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy đọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nầy ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, vật dụng bằng rẻ giá lại rẻ. Lục-châu khắp quản tỉ có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Chắc được tánh cước biên đã xuất bản rồi ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE ngài sẽ gởi cho không

HÃNG

ông P. Ribeyrolles et Cie

10, Place du Château d'eau, Saigon
số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.
Thay mặt cho hãng Ông P. R. SCHÜLER.
Có thợ rẹp máy giỏi ở tại hãng.
MAU-TOT CHẮC. — Ai muốn sắp đi thì nào, thì chỉ giùm không an tiền công.

Đèn cây hiệu cái Mão

CROWN CANDLES

Của hãng
COMPAGNIE FRANCO-ASIATIQUE DES PÉTROLES

Xưa nước Nam ta thắp đèn thường thì dùng dầu cá, dầu mù u, dầu dụ-đi và dầu phộng, vân vân. Còn trong việc quan hôn tang tế thì lại dùng đèn sáp. Các thứ dầu nói trên đó, thắp nó thì mắc công khiến còn đèn sáp muốn dùng nó thì lại mắc công xe, coi ra bất tiện quá.

Từ ngày dầu hỏi phát hành, đèn cây xuất hiện thì được tiện cho chúng ta nhiều bề: đã sạch sẽ, it tốn mà lại tỏ rạng hơn phần.

Như trong việc quan hôn tang tế mà dùng đèn sáp thì giá đã mắt mà còn phải mắc công xe, và lại mắc công hót tim hoài.

Như nay có thứ đèn cây của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles chế ra dùng thế cho đèn sáp thì nên cho ta dùng lắm. Thế lớn có, thứ nhỏ có, giá rẻ bội phần.

Dùng đèn cây của hãng nầy thì xinh đẹp lắm. Hoặc đinh miếu chùa chiền, dùng nó mà thế cho đèn sáp thì lại càng hay, mà it tốn nữa. Nhứt là mấy bực văn-nhân tài-tử nếu thắp đèn cây loại đèn mỹ xem sách hoặc đọc *Lục-Tỉnh Tân-Văn* thì được khỏe con mắt.

Trong Lục-châu các tiệm
thay một cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đâu có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100*. Chẳng hề sợ hỏi ăm lập tức

Dầu hỏi hiệu cái Mão

Dầu hỏi hiệu Cái Mão (Le Pétrole Coqueane) cũng dầu của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles. Dầu nầy thắp đèn tỏ. Hễ dùng dầu hỏi thì chẳng nên quên hiệu Cái Mão. Phải tìm cho hiệu Cái Mão mà mua, thì mới dùng dầu thiệt tốt.

Trong Lục-châu các tiệm
thay một cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đâu có bán thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100*. Chẳng hề sợ hỏi ăm lập tức

Nguyễn-văn Búp

(THỢ KHẮN ĐEN)
Propriétaire du Salô-ôm à Binh-nhâm Lai-thiêu

Chỗ làm khăn bông, Bombay và nhiều tàu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cúp tóc muốn kết đính lại đàng như nón vậy, rất tiện; phải đo ni, bằng muốn vấn thì khỏi đo. Còn muốn đây mồng tây ý muốn từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 2 hạng: hạng nhứt 3 đồng, hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Qui-ông mua sỉ phí tổn chịu thì phải trên 2 khăn gởi contre-remboursement cũng trả liền trước tiền cho 2 mối.

Kính cáo

Tâm ở Xuân-trường

Nhiều cách thú

Người sanh ra tùy theo chí mình mà thích; nên kẻ thích món nầy, người thích món nọ, bởi thế mới có kẻ đua chen giữa nơi thành thị, sớm xe chiều ngựa, lấy đấy làm thú ưa; lại có người ẩn dật trọng chốn lâm sang, nay suối mai khe, lấy đấy làm thỏ thích.

Kia như xưa có tâm kể: coi công danh như bào huyễn, thị phù qui thể phù vân, ho chi đời mai chi riêng của họ mà vui lấy cảnh nhàn, nên có người rằng: *Nhơn sanh qui thích chí, tu phù qui hà vi, nhi cầm nhi kỳ nhi tước nhi thi, thú vui thà an bần tự lạc....*

Như người mà biết thích cái thú ấy, bằng ngàn xưa, tưởng chừng có một, nói chi tới thời đợi canh tranh kim tiền chẳng nghĩa nầy, tôi chắc rằng trong mấy triệu chưa được năm ba, mà thoảng như có được năm ba, thì ít nữa cũng là người yếm thế rồi mới biết thú ấy mà thích được, là vì người chưa từng ao cao mũ dài, thời còn vui-lẫn lội cho cùng bể hoạn; chưa biết lầu cao cửa rộng thì thời còn ham tranh đua trong nẻo lợi tài; chưa nếm mùi cay đắng, thời còn dầm mùi ngon ngọt; chưa bước đường gai chông, thời còn say đường danh-vọng v...v... Bao giờ thấu đáo được cái thú nhàn lạc là chi mà thích.

Nên ngồi mà nghĩ, cái thú nhàn lạc thật là cái mắc mỏ, khó mà biết thiệt: Ấy cũng bởi mắn lo sớm việc nầy, chiều việc nọ, có nhàn đâu được mà an lạc. Tuy nói thế, thì nói chớ nếu không mua được cái thú nhàn lạc cả đời, thời mượn thú ấy một hai giờ mà chơi, tưởng cũng được. Theo cái thú nhàn lạc của tôi, thì tôi ưa sớm non chiều nước, lấy non nước là thú vui. Kia như bên phương Âu thì người làm lụng có lúc, chơi bời cũng có lúc, lúc làm lụng thì móc cả não-cân, vai cả xát-thịt, đến chừng chơi bời thì ngoại việc tửu-sắc tài-khí, nếu muốn sơ sơ cái thú nhàn lạc kia thì họ cũng có lúc đến non cao rừng rậm mà dưỡng thần, có lúc cũng xuối khe liền mé mà lấy khí. Còn như ở Nam-kỳ ta đây cách chừng 10 năm nay Annam ta lần lần cũng biết thú ấy là vui mà lại là ích, nên lên rừng thì lên Đàlạt, xuống biển thì xuống Vũng-tàu cùng là Ba-dộng (Travinh) không nữa thì nội đây cũng nhiều chỗ có suối nước trong ve, như là Xuân-trường (Thủ-đức).

Nói tới đây tôi xin chỉ sơ một cách của làng chơi Saigon, thường hay lên đấy mà vui, thật là thú. Họ thường rủ năm ba bạn trai lên xe-hơi có đam theo rượu thịt đến đó ăn uống chơi hoặc đơn ca xướng hát, rồi đó mới mặc đồ mát nhảy xuống suối đấy mà tắm. Nước trong ve, lại lạnh ngất xem ra thật là phải một cái cảnh để cho người biết thú chơi đến đấy mà chơi phải lắm. Còn lắm cách khác nữa của các nhà phong lưu biết thú vị bày ra, tưởng cũng nên tỏ ra cho chư độc giả, một là biết các tay phong lưu biết lựa cách chơi, hai nữa là biết cách chơi ấy thú vị ra thế nào.

Cách chơi nầy mới hay, một nhà phú-hộ ở Saigon thuật lại, tưởng ra cũng như tiên (sic) tấm, chớ chẳng phải lầm thường.

Hãy uống thử thứ rượu
AMER HONORÉ
Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
Của một mình hãng Denis frères
có trữ mà thôi.

Sự tôi yêu của cái đa sạch

Đâu Âu cũng vậy mấy ông thấy vệ sanh thường mài ép về sự tôi yêu của cái đa là nhứt phải dữ cho sạch sẽ.

Có đa thường nhiều lỗ nhỏ nhỏ lắm thì trong ấy thường có mở rẻ nhỏ hôi ở lại đó mà hư dơ và hay dễ lây lan.

Muốn cho đa trong sạch hoài hoài, thì phải lấy nó đi. Dùng sà-bông Cadum tức thì nó không vào sâu được, mà nó lại đưa ra hết, rồi thì tự nhiên cái đa trở nên mịn, và mượt tốt, nhưng Cadum tiệm nào cũng có bán, không có thêm bớt giá nào hề, 2$50 mà thôi.

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH
HIỆU
"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 120

HỌA ẢNH CÁCH HUÊ-MÌ

Hình lộng quyền	
6 miếng giá	5$ 00
12 miếng giá	9 00
Hình Cartes postales	
12 miếng giá	4$ 00
Hình nhỏ	
12 miếng giá	0$ 50
Hình dán giấy hình : 3 miếng giá..	0 50
Hình dán giấy thông hành : 3 miếng.	1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình.

Đồ phụ dùng về hàng dầu : Các thứ màu. Việt chì màu, đồ vẽ, bố, bàn chải, chơn bàn, hộp dựng đủ đồ dùng, cây cọ giấy, màu trôn v. v.

Màu nhuộm nhứt hảo hạng nhuộm đã thử hàng giá: Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Hỏi giá có mục lục.

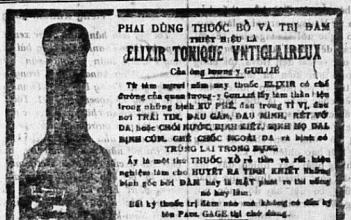

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐẢM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE VANTCLAIREUX
Của ông hương sư GUILLÉ

Thứ thuốc nguyên năm may thuốc ELIXIR có chất đường của quan trọng ; GUILLÉ lấy làm thần ; lộn trong những bịnh KỲ PHÙ, ăn trong TỲ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU MÌNH, RẾT VÕ DA, hoặc CHÓI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH MỘ DẠI, BỊNH CÙM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÀI TRONG RUỘT.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT không bịnh gốc bởi ĐẢM hay là MẬT phát ra thì uống mà hay liền.

Bởi ký thuốc trị đảm nầy mà không có đầu kỳ lớn Paris, GAGE thì chớ đừng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
nấu chung rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan hương sư Guillé

Chúng nhỏ thứ thuốc nầy là nhỏ PHÈ, CHÓI PHÈ, CHÓI NƯỚC ; nhỏ ; đinh, nương BỊNH KIẾT ET BỊNH MỘ DẠI rất chắc ; ăn ngon PHÈ ; và TRÙNG CÓ NƯỚC VÀNG NÓ CŨNG ĐẢM

Thiệt khéo hạng nhứt

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG
NGUYỄN ĐỨC NHUẬN
55 28 Boulevard Paul Bert Saigon.

Thợ vẽ tiệm vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một từ các-bạch có biên rõ thước tắt giá cả và cắt nghĩa phân minh.

Đen đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình dùng hoặc loại kim lế đồ theo phong thổ nê trược trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỬ ĐẾN ÁT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ : tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER,
Một mình trữ bán
Ở đàng Ohier — SAIGON

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Chừng tên ác thủ ấy, vốn là một tay gian đạo-sĩ, trở về đây rồi và ngồi vào tiệc cùng công-nương, thì công-nương hãy ép nó ăn và uống cho say; liệu khi rượu vừa xoàn thì hãy dạy cung-nữ đem ly độc dược ấy lại, rồi công-nương hãy kiếm lời mơn trớn mà đổi ly với nó. Hễ nó thấy ý công-nương ăn cần chừng nào ắt nó mừng lòng chừng nấy và chẳng có nghi ngại mà từ chối ly rượu ấy bao giờ. Chắc sao nó cũng bưng uống cạn ly, và phải trúng thuốc mê ngã ngửa ra trên ghế. Còn khi mới đổi ly, thì đầu công-nương có lấy làm nhơm mà uống trong ly ấy cách nào, công-nương cũng phải ráng dựa vào miệng giả đò uống thiệt cho nó tinh mình. Thuốc độc của mình bỏ trong ly rượu nó sức là mạnh lắm, nếu nó nuốt vào thì ngã liền chẳng kịp thấy công-nương có uống ly rượu của nó cũng không đâu mà công-nương phòng ngại.»

Công-chúa nghe A-lạt-Đình dặn đò rồi thì nói: «Chẳng đầu chi tướng công, lâm việc ấy thiếp vẫn biết là việc ác, song liệu khó tránh đặng, thiếp cũng nhắm mắt mà làm đi. Gặp phật thì tu gặp ma thì trừ, chớ biết sao bây giờ. Xin tướng-công chớ lo, để mặt thiếp hết lòng mà làm xong việc, cho vợ chồng ta ăn ở đặng an.»

Chàng dặn đò xong, lớn ra ngoài kiếm nơi ẩn mặt lối quanh đài ấy, chờ cho trời tối, lại lên vào cửa kín mà rình.

Đây nói về công-chúa Ba-Du Bửu-Võ từ ngày bị đạo-sĩ dùng tà thuật mà đời qua đây đến giờ thì trong lòng những tư thiết, một bên thì nhớ chồng một bên lại nhớ cha, đêm ngày khôn ngủ đặng, bởi cớ nên gương đã biếng soi, lược lại biếng cài, để cho vẻ liễu hình mai đã dượt. Mà nhứt là, từ lúc tên đạo-sĩ chường mặt đến, rồi công-chúa nghe kể cung nhơn nhình đặng là người dam đến mới mà đổi lấy cây đèn cũ bữa nọ, thì nàng lại tiềm chừng thất tình cho đến việc lấm rữa là cần kíp mà nàng cũng không màn đến. Đến nay gặp đặng dịp tha kia sớm trả, công-chúa hết lòng làm theo lời cân dặn của chồng. Bởi vậy nên, khi A-lạt-Đình lui ra rồi, nàng mau đi tắm gội, và khiến cung-nhơn trang-điểm cho mình, rồi lựa y phục đẹp nhứt mà mặt. Lưng nàng nịch một sợi bửu-đái cẩn ròng những thủy-xoàn, cổ thì đeo một xâu chuỗi trân-châu có mười ba hột, mà sáu hột mỗi bên thấy đều hàn-hấm đã xứng vóc lại xứng nước với hột ở giữa vẫn lớn hơn hết lại quí hồ hơn hết, và cho các đẳng vua chúa cùng các vị hoàng-hậu thượng quốc trong thế gian mà có lấy một xâu chuỗi nhỏ hơn hai cái hột đẹt hết trong xâu chuỗi của công-chúa, vậy cũng là mắng rồi đó. Hai tay nàng đeo hai chiếc xuyến cẩn ngọc xà-lợi xen lẫn với thủy-xoàn, đối với sợ bửu-đái và xâu chuỗi kia xứng lắm.

Công-chúa trang điểm xong bèn bảo cung nhơn nhắm thử, và soi kiến mà xem mình. Xem rồi thì thấy chẳng còn sót nào là chưa đẹp đặng cho mê lòng đạo-sĩ, nàng lại ngồi nơi ghế mà chờ hắng.

Đúng theo giờ mọi bữa, đạo-sĩ ta lớn tơn đi đến. Công-chúa đang ở trên lầu hai mươi bốn cửa sổ và khi thấy ta bước vào, liền khoan thai đứng dậy chẳng khác chi Tây-tử xuống phàm, và đưa tay chỉ ghế hoa mời cậu ta ngồi và nàng cũng ngồi xuống. Đó là từ bấy lâu nay công-chúa mới dụng lễ mà đãi đạo-sĩ một phen nầy.

Va thấy cặp mắt của công-chúa tự lăng nước mùa thu, bề trong trèo còn hơn mờ ngọc, quả mờ châu của nàng đeo kia nữa thì đạo-sĩ ta phát chóa con người, chẳng biết sao mà có người xinh đến thế. Thấy bộ công-chúa mới mình ngồi mà thái độ vốn oai nghiêm và cử chỉ thêm thanh nhã khác hơn mấy lúc trước, đạo-sĩ ta mới lạnh lùng cho. Ban đầu chàng nhứt nhác muốn ngồi ghế nơi góc ghế vậy thôi; song đến khi chàng nghe công-chúa ép mình phải ngồi nơi ghế dựa bằng không thì công-chúa chẳng ngồi, chàng mới làm gan mà ngồi lên đấy.

Thấy đạo-sĩ ngồi xong mà còn hơi rối rắn, công-chúa bèn ngó va cùng nói mấy lời nầy dặng cho va tưởng dâu nàng hết ghét va như trước mà dạn ăn dạn nói: « Thiếp trước vẫn rầu rĩ quá, có thất lễ cùng lương-nhân đó chút. Nay thì việc thảm đã nguôi ngoai, nên thiếp nghĩ lại ăn năn tự hồi. Lương-nhân có luận việc chàng A-lạt-Đình và giác đại thiếp nhiều phen, thì thiếp nghĩ cho lời lương-nhân là phải. Thiếp biết ý phụ vương hay thịnh nộ, thì chắc A-lạt-Đình chạy đâu cho khỏi tay người, Lẻ ra như vậy rồi, dầu thiếp có khóc chàng đến trọn đời của thiếp, thì thiếp nghĩ giọt nước mắt ấy cũng chẳng làm chàng sống lại bao giờ. Bởi đó cho nên, nay thiếp gượng nghĩa với chàng đã trọn, trọn cho đến khi chàng xuống suối vàng rồi, thì âm dương đã phân hai ngả, thiếp phải toan kiếm thế mà giải lòng sầu. Đó *cớ ấy* mà lương-nhân thấy thiếp bữa nay điềm trang khác hơn mấy bữa trước vậy.

(Sau sẽ tiếp theo)

Tại hãng EMILE PEYSSON *ở Saigon, ngang nhà hát Tây, mốn bài số 4, có bán đủ đồ cho đồng-bang ta dùng. Hàng hóa đã tốt mà giá lại rẻ lắm, chẳng nàng nào bỉ kiệp. Lục-châu qui-vị nào muốn mua đồ chi thì xin mời đến hãng hay là viết thơ thì sẽ được vừa lòng.*

Có bán đèn TITO-LANDI, — áo sơ-mi, cà-ra-oách, nón đi thử, giày vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ đi đi đường, quần áo cho con nít, đồ dùng họa hình, hộp họa hình v La nouvelle Chambre claire universelle v đồ để chơi Tennis, đá banh, thuốc giết chuộc ngoài đồng Ratinol spécial. — Rượu chác đỏ và trắng bán nguyên thùng hiệu Vins Bermond de Bordeaux.

SAIGON — IMP. F. H. SCHNEIDER TIRAGE 5,500 EXEMPLAIRES C. A. CHUNGHOA BÌNH-THUẬN-LỤC-TỈNH

Certifié le Tirage à : 2015 ex
Le 13 Janvier 22